

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

Федерація професійних
та фінансів
бухгалтерів та аудиторів України

Полтавська державна
аграрна академія

Факультет обліку

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН

22 жовтня 2020 р.

м. Полтава

УДК 657

П 48

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020р.). / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАА, 2020. 824 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 94

*Затверджено до друку Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 12.10.2020 р.)*

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

© Колектив авторів

Редакційна колегія

Аранчій Валентина Іванівна – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Бочуля Тетяна Володимирівна – академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування Харківського державного університету харчування та торгівлі (м. Харків, Україна).

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Зелікман Владислав Давидович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Національної металургійної академії України (м. Дніпро, Україна).

Маренич Тетяна Григорівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та аудиту ХНТУСГ імені Петра Василенка (м. Харків, Україна).

Мармуть Лариса Олександрівна – заслужений працівник освіти України, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Університет Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав, Україна)

Метелиця Володимир Михайлович – доктор економічних наук, директор Інституту обліку та фінансів Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН (м. Київ, Україна).

Назаренко Інна Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічного контролю та аудиту Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Остапчук Сергій Миколайович – головний редактор журналу «Облік і фінанси», кандидат економічних наук Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, Україна).

Пилипенко Катерина Анатоліївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Плаксієнко Валерій Якович – академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Рунчева Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та наукової роботи ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу», (м. Бердянськ, Україна).

Танклевська Наталія Станіславівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонський ДАЕУ (м. Херсон, Україна).

Шановні учасники
Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах
інституціональних змін»

Напрацьована економістами інституціональна теорія є визнаною у науковому світі. У професійному середовищі сформовано усвідомлення того факту, що інститути відіграють вирішальну роль у розвитку бухгалтерського обліку, контролю та аналізу.

Критичний аналіз сучасного стану облікової науки та методології обліку, контролю та аналізу свідчить про доцільність удосконалення теорії обліку на основі інституціонального підходу, який займає провідне місце в українській економічній науці. На його теоретичній основі проводяться як фундаментальні, так і прикладні дослідження вітчизняних науковців та практиків у сфері обліку, контролю і аналізу.

Цього року маємо честь святкувати 100 років з часу заснування Полтавської державної аграрної академії, яка успішно співпрацює з науковцями з різних вітчизняних та зарубіжних навчальних закладів, що дозволяє широко використовувати її потенціал для підготовки кваліфікованих фахівців. Приймаючи участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін», Ви маєте можливість визначити важливі аспекти щодо обліково-аналітичного забезпечення обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації інформаційних технологій; розглянути концепцію розвитку аудиту, стан фінансової-кредитної системи, економічної та податкової політики держави; обговорити проблеми управління підприємствами на мікро- та макрорівнях, маркетингу та менеджменту.

Основною метою науково-практичної конференції є надання можливості науковцям вищих навчальних закладів, здобувачам вищої освіти, фахівцям-практикам продемонструвати результати наукових досліджень, запропонувати власне бачення вирішення проблем у обліково-аналітичній сфері.

Шановні учасники конференції, щиро бажаємо Вам успіхів у роботі, творчої наснаги та невтомності в проведенні наукових досліджень і примноженні результатів.

З повагою,
голова організаційного комітету,
кандидат економічних наук,
професор, ректор Полтавської
державної аграрної академії

Валентина АРАНЧІЙ

22 жовтня 2020 року

ЗМІСТ

Передмова	4
------------------	---

СЕКЦІЯ 1.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Артеменко Л.П., Шиліпук О.Я. <i>ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ</i>	18
Бачурський О.І. <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВ</i>	22
Баранець Є.О., Боровик К.В. <i>СУЧАСНИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В ПЕРІОД КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ</i>	25
Волкова Н.В. <i>ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ ЦУКРОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ РИНКУ</i>	28
Гарнага О. М. <i>ГОЛОВНІ МЕТОДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА</i>	32
Гончарук О.В., Ігнашкіна Т.Б., Даниленко Г.В. <i>ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ ГІРНИЧО-МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА ЇХ АНАЛІЗ</i>	36
Гринюк Н. А. <i>СВІТОВІ СИСТЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ УЧАСТІ ЧЛЕНІВ СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ</i>	41
Дядюра А.В. <i>ПРАВОВІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	45
Кірова Л.Л., Голояд М.О. <i>РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВ</i>	49
Коваль А. Г. <i>АНАЛІЗ ТА АУДИТ ВИКОНАННЯ КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ</i>	54
Кононенко Ж.А. <i>ФАКТОРИ ВПЛИВУ У ВИБОРІ ПОЛІТИКИ ЦІНОУТВОРЕННЯ</i>	57
Кононова В.В., Кузнєцова К.О., <i>СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ</i>	61
Кухта К.О. <i>ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ – СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ</i>	65
Кузнєцова Ю. А. <i>ДИНАМІКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ</i>	69
Малюта І.А., Накевхршвілі О.А. <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ</i>	74
Мартиненко Н.Ю. <i>ВПЛИВ КАРАНТИНУ НА ТУРИСТИЧНУ СФЕРУ</i>	78

Мац Т.П. УПРАВЛІНСЬКІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ОБЛІКУ: ЕЛЕКТРОННЕ ДОКУМЕНТУВАННЯ	348
Михайловська І.Л. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ	353
Медведенко Андрій ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	358
Нашкерська Г.В. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З ПРИДБАННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	362
Онїщенко В. В., Шийка К. І. ДОКУМЕНТАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	367
Пилипенко К.А., Бегмат С.О. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБІГУ ПАЛЬНОГО	371
Пилипенко К.А., Лапіга А.Г. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ З ОБЛІКУ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	374
Пилипенко К.А., Пономаренко Т.М. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КРЕДИТОРАМИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	377
Пилипенко Е.А., Щербатюк С.Ю., Рунчева Н.В. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕТА С ЦЕЛЬЮ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЕМ	382
Плаксієнко В. Я., Демочко Ж. Ю. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ	386
Плаксієнко В. Я., Лега О. В., Співак І. О. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТА, ЗАВДАННЯ, ЕТАПИ	391
Плиска О.Л. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА	396
Пономаренко О. Г., Горват Є. Б. ВПЛИВ ОПОДАТКУВАННЯ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	400
Радзіховська Ю.М. ЦИФРОВИЙ ОБЛІК В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРУЮЧИХ КОМПАНІЙ СФЕРИ ЖКГ	405
Решетник К. Р. ERP-СИСТЕМА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	410
Романченко Ю.О., Бабенко Л. В. НОРМАТИВНИЙ СУПРОВІД ОБЛІКУ ЗАПАСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	415
Сидоренко Л.О. СУТНІСТЬ ТА НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ	419
Слободян Н.Г. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ	422

<i>ВИТРАТАМИ В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА</i>	
Сусарова І.П.	498
<i>СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ АУДИТУ В УКРАЇНІ</i>	
Пилипенко К.А., Танклевська Н.С.	502
<i>ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ: МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ</i>	
Пилипенко К.А., Прийдак Т.Б., Кєтова О.М.	506
<i>КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ</i>	

СЕКЦІЯ 5
ФІНАНСИ ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Барабаш Л.В.	511
<i>ПОВЕДІНКОВІ ФІНАНСИ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ</i>	
Бондаренко Н.В.	516
<i>ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ПІД ЗАСТАВУ ЗЕМЛІ</i>	
Булах І.І., Шиманська О.В.	520
<i>ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ СУСПІЛЬСТВА</i>	
Ведмідь М.О., Голобородько В.В.	525
<i>БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	
Власюк С.А., Коцуренко Ю.В.	528
<i>ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙ РИНКОВИХ ПРОЦЕСІВ</i>	
Власюк С.А., Шмакова В.В.	531
<i>ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ</i>	
Временко Л. В., Кондратенко Д. В.	535
<i>ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО СТРАХОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА</i>	
Гайдабура О. М.	540
<i>СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ</i>	
Глуценко Ю.А., Телятник М.Ю.	544
<i>РОЛЬ КАПІТАЛУ БАНКУ В ОРГАНІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	
Запотічна Р. А.	549
<i>РЕГУЛЮВАННЯ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ БОРГОВОЇ ЕКОНОМІКИ У КРАЇНАХ СВІТУ</i>	
Калюга А. Р.	552
<i>ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ</i>	
Клименко К.В.	555
<i>НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ КАПІТАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ РЕЦЕСІЇ</i>	
Khadzhynova Mariia	770

CROWDSORSING TECHNOLOGY AS A MANAGEMENT TOOL

- Черната Т. М., Семенова С. А.,** 773
*УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ
ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА*
- Ященко О. М., Артеменко Л. П.** 778
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ЛІДЕРСТВА
- Кириченко Ю. О., Пристемський О.С.** 782
*ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ ДЛЯ
ПІДПРИЄМСТВ-ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ*
- Андреев О.П., Каратаева О.Г., Кукушкина Т.С., Митенев Н.С.** 785
*ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ПРОЦЕССОВ ПРИ
ПРОИЗВОДСТВЕ ХМЕЛЕСЫРЬЯ*
- Ашмарина Т.И., Ци Юн Лю, Ли Пин (Li Pin), Ильин А.Ю.** 792
*ЦИФРОВИЗАЦИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В
РАСТЕНИЕВОДСТВЕ*
- Бесшапошный М. Н., Каратаева О.Г., Хоружий Л.И.** 797
*ВЛИЯНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ПРОИЗВОДСТВА НА КАЧЕСТВО И
БЕЗОПАСНОСТЬ ЗЕРНА*
- Джикия К.А., Каратаева О.Г., Катков Ю.Н., Каткова Е.А.** 802
ЦИФРОВИЗАЦИЯ АГРОБИЗНЕСА В РОССИИ
- Кукушкина Т.С., Фролова Ю.С., Шнарас Е.С.** 807
*СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ
РАСТЕНИЕВОДСТВА*
- Четверкина А.А., Грибов И.В., Каратаев Г.С.** 813
*НАПРАВЛЕНИЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО
ПРОДОВОЛЬСТВИЯ СУВЕРЕНИТЕТА И ПРОГНОЗ РАЗВИТИЯ
РЕГИОНАЛЬНОГО АПК ЧУВАШИИ*
- Пилипенко К.А., Сень Л.В., Пукас Є.А.** 817
ВПЛИВ РОБОТИЗАЦІА НА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ
- Алфавитний показчик та реєстраційні номери
сертифікатів учасників конференції** 821

УДК 657.77:631.1

К. А. Пилипенко, д.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Пономаренко Тетяна, ЗВО СВО Магістр,
спеціальності 071 Облік і оподаткування
Полтавська державна аграрна академія
(м. Полтава, Україна)

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КРЕДИТОРАМИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Анотація: Обґрунтування теоретичних, організаційних та методологічних положень організації вітчизняного та міжнародного бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відображено рівні законодавчо-нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Ключові слова: баланс, заборгованість, зобов'язання

На сучасному етапі одним з важливих моментів в діяльності підприємства є процес постачання, що тісно пов'язаний з розрахунковими операціями, які можуть призводити до утворення зобов'язань. Зобов'язань є тимчасово вільними обіговими коштами та здійснює суттєвий вплив на фінансову стійкість та платоспроможність. Тому їх розмір потрібно ретельно контролювати.

Кредиторської заборгованості часто стає недосконалість розрахунків з постачальниками та підрядниками, недбалість працівників, шахрайство та зловживання службовими повноваженнями. Як наслідок – порушення фінансової й розрахункової дисципліни.

Правильне, ефективне та своєчасне ведення розрахунків з постачальниками та підрядниками, достовірне відображення облікової та аналітичної інформації набуває великого значення, що свідчить про необхідність їх вдосконалення [6].

Кількість нормативних документів, які регулюють господарські розрахункові операції, є досить великою, крім того вони часто змінюються та є індивідуальними для деяких суб'єктів господарювання. Систему законодавчо-нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні можна розділити на п'ять рівнів (табл. 1) [9].

Рівні законодавчо-нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні

Рівень	Законодавчо-нормативне регулювання
I	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
II	Постанови Кабінету Міністрів, Укази президента тощо
III	Положення (стандарти) бухгалтерського обліку
IV	Інструкції, положення, вказівки Міністерства фінансів України
V	Накази, розпорядження щодо організації бухгалтерського обліку і застосування обраної облікової політики на підприємстві

Методологія обліку зобов'язань в Україні затверджена П(С)БО 11 «Зобов'язання» [3]. У міжнародній практиці цей аспект розглядається в МСБО 1 «Подання фінансових звітів», МСБО 10 «Непередбачені події і події, які сталися після дати балансу», МСБО 12 «Податки на прибуток», МСБО 17 «Оренда», МСБО 19 «Виплати працівникам», МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання», МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [1, 2, 8]. Для більшого узагальнення сутті кредиторської

Нормативно-правове забезпечення обліку поточних зобов'язань наведено у табл. 1

Систематизація нормативно-правового забезпечення обліку поточних зобов'язань

Назва	Основні положення, що мають вплив на процес обліку
МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [1]	Суб'єкт господарювання класифікує зобов'язання як поточне, якщо: а) він сподівається погасити це зобов'язання в ході свого нормального операційного циклу; б) він утримує це зобов'язання в основному з метою продажу; в) зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду; г) він не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після звітного періоду. Умови зобов'язання, які можуть, за вибором контрагента, привести до його погашення випуском інструментів власного капіталу, не впливають на класифікацію. Суб'єкт господарювання повинен класифікувати всі інші зобов'язання як непоточні.
МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [2]	Зобов'язання - існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди. Торговельна кредиторська заборгованість є зобов'язанням оплатити товари або послуги, що були отримані чи надані, на які виставлені рахунки або які офіційно узгоджені з постачальником. Нарахування є зобов'язанням оплатити товари або послуги, що були отримані або надані, але не були сплачені, на них

	не були виставлені рахунки або вони не були офіційно узгоджені з постачальником, разом із сумами, які підлягають виплаті працівникам (наприклад, суми, пов'язані з нарахованою оплатою відпусток).
П(С)БО 11 «Зобов'язання» [3].	Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума належить до складу доходу звітного періоду. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.
П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» .	Кредиторська заборгованість за імпортними контрактами визнається монетарною статтею й перераховується в результаті зміни курсу НБУ на дату здійснення розрахунків і дату балансу. Кредиторська заборгованість, що виникла в результаті отриманої передоплати, відноситься до немонетарних статей балансу. Сума попередньої оплати в іноземній валюті перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату одержання авансу.

Джерело: складено авторами на основі [1; 2; 3; 4]

Зобов'язання підприємств, і згідно з національними П(С)БО, і згідно з МСБО, прийнято поділяти на довгострокові, короткострокові і непередбачені.

У міжнародній практиці довгострокові і короткострокові зобов'язання відносять до фактичних, тобто таких, які виникають з договорів, контрактів або на основі законодавства і їх вартість можна точно визначити. Непередбачені зобов'язання відносять до умовних - це неіснуючі зобов'язання, але вони є потенційними, тому що залежать від майбутніх подій, які можуть виникнути в результаті минулої події.

У країнах з розвинутою економікою серед фінансових ресурсів для підприємств найбільшу цінність являють довгострокові зобов'язання, оскільки кредитори не впливають на прийняття рішень щодо діяльності підприємства на відміну від власників, а виплата відсотків за довгостроковою заборгованістю вираховується із суми доходів, що оподатковуються податком на прибуток, на відміну від дивідендів. У зарубіжній практиці до довгострокової заборгованості відносять: облігації до виплати, векселі до сплати, закладні до сплати [8].

Аналізуючи ці два стандарти, дає можливість оцінити відмінності підходів до визначення оцінки та видів зобов'язань. В П(С)БО 11 виділяють три групи оцінки зобов'язань: довгострокові, поточні та непередбачені, це дає змогу вести деталізований облік кредиторської заборгованості, а в МСБО 37 навпаки дає

загальний підхід до оцінки. Якщо порівняти види, то П(С)БО має більш аналітичний характер, а МСБО узагальнюючий. Після аналізу можна зробити висновок, що оцінка та види зобов'язань є різними, хоча це та сама кредиторська заборгованість.

Діяльність підприємств неможлива без укладання договорів з контрагентами, що спонукає до кредиторської та дебіторської заборгованості. Важливими договорами є про поставку матеріальних цінностей та договори підряду. Це пов'язано з недостатньою забезпеченістю підприємства оборотними коштами, що спонукає до відстрочки платежу постачальникам до моменту реалізації кінцевого продукту чи послуги [5].

Ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками повинна забезпечити:

- ефективний контроль за обліком розрахунків з постачальниками;
- вчасного виявлення прострочення кредиторської заборгованості;

Основними завданнями облікового процесу є:

- узагальнення інформації в облікових регістрах про стан розрахунків з постачальниками та надання її внутрішнім та зовнішнім користувачам бухгалтерської звітності;
- моніторинг кредиторської заборгованості;
- контролювати форми розрахунків;
- зіставлення розрахунків з постачальниками в кінці звітного періоду [7].

В обліку розрахунку з постачальниками та підрядниками ведуть на рахунку 63, але для сучасних підприємств цієї інформації не вистачає для якісного планування діяльності, а саме терміни та умови погашення цієї заборгованості і тому Власюк запевняє, що для полегшення ведення бухгалтерського обліку кредиторської заборгованості за певними договорами встановити в плані рахунків допоміжних позабалансовий рахунок 13 «Кредиторська заборгованість» [6].

Впровадження цих рахунків підприємства сприятиме контролю за кредиторською заборгованістю, термінами її сплати та дасть змогу більш доцільно планувати розрахунки.

Основою управління зобов'язаннями є вибір надійних контрагентів і система розрахунків з ними. Система управління кредиторською заборгованістю

включає аналіз джерел її виникнення, управління, контроль та вибір кредитної політики.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (дата звернення 12.10.2020).

2. МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051#Text (дата звернення 12.10.2020).

3. П(С)БО 11 «Зобов'язання», затв. наказом МФУ від 31.01.2000 р. № 20. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>. (дата звернення 12.10.2020).

4. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 12.10.2020).

5. Звітність підприємств: навч. посібн. для студентів вищих навч. закл./ С.В. Філіппова, Є.І. Масленніков, О.В. Побережець, С.О. Черкасова. Одеса, 2015. 188 с.

6. Власюк Г.В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2009. № 5. 40–44 с.

7. Масленніков Є. І., Присакарь Д. Д. Теоретичні засади організації облікового процесу на промислових підприємствах. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. 49-52 с.

8. Пилипенко К. А., Коляка А. А. Методичні підходи обліку розрахунків з кредиторами: вітчизняний та міжнародний аспект. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу: наук. економ. жур.* 2018 № 1 (41). С. 97-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2018_1_16

9. Пилипенко К. А. Управління розрахунковими операціями в системі обліку підприємства: вітчизняний та міжнародний досвід. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2020. № 1 (47). С. 134–139. URL: http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/25_9.pdf

**Алфавитний показчик та реєстраційні номери сертифікатів
учасників конференції
ДЛЯ ВСІХ СЕРТИФІКАТІВ**

Серія ВКМУ № *буде зазначений в таблиці* / 22.10.2020

Khadzhynova M.	001	Гончарук О.В.	050	Кудлай К. Д.	099
Ryszard Pukala	002	Горват Є. Б.	051	Кузнєцова К.О.	100
Zhong Nailiang	003	Горященко Ю.Г.	052	Кузнєцова Ю. А.	101
Андросова Т.В.	004	Грибовська Ю. М.	053	Кузьменко Н.В.	102
Артеменко Л. П.	005	Гринюк Н. А.	054	Кулик В. А.	103
Артеменко Л.П.	006	Даниленко Г.В.	055	Кулініч О.А.	104
Бабенко А. С.	007	Даценко В.В.	056	Кухта К.О.	105
Бабенко Л. В.	008	Демочко Ж. Ю.	057	Кучер О.О.	106
Багрій К. Л.	009	Держевецька М.А.	058	Кушнір Л. М.	107
Барабаш Л.В.	010	Десятский С.П.	059	Кушнірук Є.В.	108
Баранець Є.О.	011	Дорогань-Писаренко Л.О.	060	Ладчук В. О.	109
Бачурський О.І.	012	Дугар Т. Є.	061	Лактионова О.Е.	110
Бегмат С.О.	013	Дядюра А.В.	062	Лапіга А.Г.	111
Бербека О. Б.	014	Єрмолаєва М. В.	063	Левицька С. О.	112
Бірючевська Н.Є.	015	Жадько Н. В.	064	Левченко З. М.	113
Близнюк В. М.	016	Живко З.Б.	065	Лега О. В.	114
Блищик Т. С.	017	Житченко І.І.	066	Лемешко І. С.	115
Божко А. С.	018	Жураковська Г. Є.	067	Лесик І.І.	116
Бондаренко Н.В.	019	Зав'ялова А. С.	068	Лижова Є. М.	117
Бондаренко Н.В.	020	Запотічна Р. А.	069	Литвин О.Ю.	118
Бондарєва А.А.	021	Злепко І. Р.	070	Ліненко О.	119
Борблік К.Е.	022	Ігнашкіна Т.Б.	071	Ліннік Д.В.	120
Борисова Т. М.	023	Ізотова В.О.	072	Лук'янова В.В.	121
Боровик К.В.	024	Ільченко В.М.	073	Макаренко С. М.	122
Бражник Л.В.	025	Калюга А. Р.	074	Макогон В.Д.	123
Булах І.І.	026	Капленко Т. С.	075	Малофей О. О.	124
Булим В.Ю.	027	Карпенко Є.А.	076	Малюта І.А.	125
Бурсова Т. О.	028	Карпець А. А.	077	Манаєнко І.М.	126
Буц І.М.	029	Картамишева О.Є.	078	Манашкіна А. А.	127
Буц В.І.	030	Келлер Ю. А.	079	Мандра Н. Г.	128
Кисельов В.Р.	031	Кірова Л.Л.	080	Мармуль Л. О.	129
Вайда Т. С.	032	Клименко К.В.	081	Мартиненко Н.Ю.	130
Васильєва В. Г.	033	Книшек О. О.	082	Мауер Д.Р.	131
Ведмідь М.О.	034	Коваль А. Г.	083	Мац Т.П.	132
Велігурська А. М.	035	Кокорєва О.В.	084	Медведенко А.	133
Верига Ю. А.	036	Колодін В.О.	085	Мельник А. В.	134
Власюк С.А.	037	Кондратенко Д. В.	086	Метлицька В.О.	135
Волкова Н.В.	038	Кононенко Ж.А.	087	Михайловська І.Л.	136
Волошин В.М.	039	Кононова В.В.	088	Міхеєва К. Р.	137
Временко Л. В.	040	Копитець Н.Г.	089	Міхов Л.І.	138
Гайдабура О. М.	041	Королук Т. М.	090	Мокієнко Є. О.	139
Гарнага О. М.	042	Корсунський О. Ю.	091	Накевхрїшвілі О.А.	140
Гашицька Л.М.	043	Корягіна Т.В.	092	Нашкерська Г.В.	141
Герасименко О.М.	044	Костира Я.В.	093	Новак Н.П.	142
Гетьман І.А.	045	Костюк В.С.	094	Новіков В.В.	143
Глущенко Ю.А.	046	Коцуренко Ю.В.	095	Норка А.М.	144
Гнаток Є. М.	047	Кочур В.С.	096	Олійник Н. М.	145
Голобородько В.В.	048	Кравченко Х. В.	097	Ольховська Т. І.	146
Голояд М.О.	049	Круглик М. І.	098	Онищенко А. В.	147

Оніщенко В. В.	148	Трикоз І.В.	203
Опанасюк Е. Ю.	149	Тютюнник М. С.	204
Орлецька Н.М.	150	Тютюнник С. В.	205
Осіпова А.А.	151	Тютюнник Ю. М.	206
Піскулева І.В.	152	Фролова Г.І.	207
Павлюченко К.Р.	153	Харченко Н.В.	208
Панченко І.Г.	154	Ховрак І. В.	209
Пастух К.С.	155	Ходаківська Л. О.	210
Перевалова А. П.	156	Хомин І. П.	211
Петренко В. І.	157	Хомин П. Я.	212
Пилипенко К.А.	158	Хомутенко А. В.	213
Писаренко С.В.	159	Хомутенко В. П.	214
Підберезня В. С.	160	Храпунова Т.Є.	215
Піскульова І.В.	161	Хурдей В.Д.	216
Плаксієнко В. Я.	162	Цимбал А.	217
Плиска О.Л.	163	Черната Т. М.	218
Полінкевич О.М.	164	Чіп Л.О.	219
Пономаренко О. Г.,	165	Шамшева Н.В.	220
Пономаренко Т.М.	166	Шандалюк І.О.	221
Потапенко Б.І.	167	Шаповалова А.А.	222
Пошивалова О.В.	168	Швайко Н.А.	223
Прийдак Т.Б.	169	Шийка К. І.	224
Пристемський О. С.	170	Шиліпук О.Я.	225
Прокопчук О.Т.	171	Шиманська О.В.	226
Процишин Ю. Т.	172	Шишкова Д.С.	227
Прошин В. О.	173	Шишкова Н.Л.	228
Ракша А.Р.	174	Шмакова В.В.	229
Решетник К. Р.	175	Штефан Д.В.	230
Родченко С.С.,	176	Щератюк С.Ю.	231
Романченко Ю. О.	177	Щур К.М.	232
Рубцова А.І.	178	Юрчик Г. М.	233
Рукавиця О. Ю.	179	Яловега Л. В.	234
Румянцев Д.С.	180	Янушевська А. А.	235
Рунчева Н.В.	181	Яценко О. М.	236
Самойленко Є.В.	182	Кетова О.М.	237
Самолук Н. М.	183	Кириченко Ю. О.	238
Сардак С. Е.	184	Андреев О.П.	239
Сачук Н.В.	185	Ашмарина Т.И.	240
Севериненко В. І.	186	Бесшапошный М. Н.	241
Семенова С. А	187	Грибов І.В.	242
Семенова Т.В.	188	Джикія К.А.	243
Сидоренко Л.О.	198	Ільїн А.Ю.	244
Сидоренко Н.А.	190	Катков Ю.Н.	245
Синельник В. С.	191	Каткова Е.А.	246
Сиротюк Г. В.	192	Каратаєва О.Г	247
Слинько А. О.	191	Каратаєв Г.С.	248
Сліпенко А.К.	193	Кукушкіна Т.С.	249
Слободян Н.Г.	194	Митенев Н.С.	250
Слободянюк Р.Р.	195	Ли Пин (Li Pin)	251
Соломка А.О.	196	Фролова Ю.С.	252
Співак І. О.	197	Хоружий Л.И.	253
Сусарова І.П.	198	Ци Юн Лю	254
Танклевська Н.С.	199	Четверкіна А.А.	255
Таран Л. В.	200	Шнарас Е.С.	256
Телятник М.Ю.	201	Пукас Є.	257
Тоцька Н. М.	202	Сень Л.В.	258

Наукове видання

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН

матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(з міжнародною участю)

Посвідчення УкрІНТЕІ № 94

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 3 від 12.10.2020 р.)*

За редакцією Пилипенко К.А.

Технічний редактор – к.е.н., доцент Романченко Ю.О.

Видається в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших
даних несуть автори статей.
Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково
відображають позицію редакційної колегії.

